

Over bakkers en banken – Strategisch Economisch Plan

Met Vooruit Wevelgem konden we deelnemen aan de werkgroep Economie, initieel in de context van besteding van de zogenaamde coronasubsidies. Van de gelegenheid werd gebruik gemaakt om ook een *Strategisch Economisch Plan* voor te stellen.

Onze fractie had niet meteen opmerkingen en het plan werd ter bespreking voorgelegd aan het Collega van Burgemeester en Schepenen, begin januari 2022. Bij deze trouwens onze dank voor het vele werk door Team Lokale Economie.

We willen niet voor onze beurt spreken, het is met andere woorden vandaag niet onze bedoeling dit “STREP” te analyseren.

Het “STREP” op zich en meerdere signalen vanuit de deelgemeente Moorsele waren voor ons wel de aanleiding om op onderzoek te gaan en op basis van enkele cijfers een specifiek probleem aangaande lokale economie in kaart te brengen:

We zien in eerste instantie dat handelspanden die levensmiddelen aanbieden, daalden – over de drie deelgemeenten heen – van 91 naar 71 op iets meer dan 10 jaar tijd.

Horeca lijkt voorlopig nog te overleven, handelspanden onder de noemer “ontspanning” zakken manifest van 39 naar 17. Leegstand kende sinds 2008 eerst een mooie daling van 40 naar 24 in 2016, maar de laatste vijf jaar schoot dit opnieuw de lucht in tot 50.

Vergelijken moet altijd met de nodige nuances gebeuren, maar als we dan toch even mogen : In Menen wonen er 33.500 mensen, in Wevelgem 31.000, en toch zijn er in Menen de helft meer handelspanden die levensmiddelen aanbieden.

We willen het vandaag specifiek en voornamelijk hebben over de handelszaken die levensmiddelen aanbieden (ook herstellingen voor een deel).

Een stelselmatige vermindering van het aantal handelszaken kan volgende impact hebben voor de bevolking :

- Extra druk op de mobiliteit : Er wordt weer meer rond gereden.
- Druk op de prijzen : Gebrek aan concurrentie kan de prijs doen stijgen.
- Kwetsbare groepen : Niet iedereen beschikt over een auto, over een uitgebreid netwerk om een aantal essentiële boodschappen of herstellingen te laten doen in een naburige deelgemeente wanneer het in de eigen buurt niet voorzien is.

Is dit op vandaag problematisch ? Misschien nog niet, er bestaat een uitgebreid netwerk van gezinshulp of gewoon familie en vrienden, maar we roepen toch op tot waakzaamheid.

Om die waakzaamheid kracht bij te zetten, wil ik verwijzen naar de situatie in mijn eigen deelgemeente Moorsele:

In een paar jaar tijd zakten we bijvoorbeeld van 5 warme bakkers naar 2, het grootwarenhuis niet meegerekend. Van die twee moet er 1 noodgedwongen sluiten in het weekend, wat als de enige overgeblevene in verlot is ?

Wel stijgen we binnenkort in de deelgemeente naar 5 frietkoten, maar een zondagochtend een groot pak friet halen in plaats van croissants lijkt niet echt een optie.

We zagen intussen ook de fietsherstellers verdwijnen, bloemenwinkels, geen broodjeszaak en los daarvan, zoals collega Luc Defraye al eens opmerkte, er is nog 1 bankterminal, maar geen enkele fysieke dienstverlening meer.

Kan je daar als bestuur iets aan doen ?

Wat de banken betreft, is vanuit politieke hoek vooral bovenlokale actie nodig.

Wat de lokale handel betreft, doet het bestuur alvast inspanningen en doet het concreet enkele, gerichte voorstellen via het Strategisch Economisch Plan.

Desondanks vermoeden we dat je als lokaal bestuur weinig invloed kan hebben op de vrije markt van lokale handel (als er niemand nog voor bakker leert, zal je ze ook niet vinden). Het kan volgens Vooruit ook niet de bedoeling zijn dat we grote sommen gemeenschapsgeld besteden om diezelfde vrije markt te bespelen, te versterken. Voor alle duidelijkheid, we ondersteunen hoe dan ook iedere poging om het probleem van verdwijnende, lokale handel aan te pakken en om nieuwe investeerders, beginners van een lokale zaak aan te trekken. We ondersteunen maw absoluut het voorgelegde “*Strep*”.

Aanvullende vragen : Behalve de financiële en structurele maatregelen zoals beschreven in het “*Strep*” vragen wij ons af of we niet over de gemeentegrenzen heen kunnen kijken hoe deze problematiek in vergelijkbare situaties wordt aangepakt ? Kunnen wij voor knelpunthandelaars (zoals bakkers in Moorsele, fietshersteller ...) pro actief scholen benaderen ... ?

Maar Vooruit zou Vooruit niet zijn als het in heel dit verhaal vooral niet bezorgd zou zijn over de kwetsbare groepen in onze gemeente. Als je vermoedelijk weinig invloed hebt op die vrije markt kan je als bestuur wel deze groep mensen proberen te ondersteunen. Zoals reeds gesteld, niet iedereen heeft een auto, kan vlot het openbaar vervoer gebruiken, niet iedereen heeft een uitgebreid netwerk en wat banken betreft, niet iedereen is even vlot mee in de wondere wereld van digitale dienstverlening of heeft zelfs geen laptop/smartphone. Op termijn wordt de druk op het netwerk van gezinshulp ook steeds groter vermoeden we.

Ook hier voor alle duidelijkheid, geen kritiek. Vanuit de wijkcentra/dienstencentra werden in het verleden al intensieve inspanningen geleverd om op zoek te gaan naar mensen in sociaal isolement. We willen echt benadrukken dat onze mensen en vrijwilligers die zich tot op vandaag hiervoor inzetten absoluut een pluim verdienen!

Maar dit is en blijft volgens ons zogenaamd *work in progress*. De groep mensen in sociaal isolement wordt namelijk niet kleiner in de toekomst, integendeel.

Vanuit bovenbeschreven verhaal roepen we opnieuw op waakzaam te blijven en regelmatig (lees steeds opnieuw of structureel) in te zetten op outreachend werk. Dus pro-actief op zoek gaan naar die mensen die onder de radar zitten en toch stilaan een netwerk van hulpverlening nodig hebben. Niet iedereen is gekend in het sociaal huis en niet iedereen wil die drempel over. Vanuit de wijkcentra/dienstcentra kan dit iets “makkelijker.” Als blijkt dat er voor dit outreachend werk meer handen nodig zouden zijn, dan stellen we voor hierin zeker te investeren.

Onze gemeente kent veel vrijwilligers. Ook hier moeten we blijven op inzetten, blijven promoten, ondersteunen. Hoe meer voelsprietten, hoe meer we vermijden dat mensen vergeten worden. Hoe meer helpende handen, hoe meer vreugd.

Los daarvan, specifiek wat het bankenprobleem in de deelgemeente Moorsele betreft, kan het bestuur regelmatig inzetten op digitale vorming, aanspreekpunten installeren.

Hoe dan ook en om af te ronden, Vooruit Wevelgem wil absoluut de aandacht vestigen op deze evolutie, stilaan problematiek. Zonder populistisch te willen doen, maar zeker in de deelgemeente Moorsele leeft dit, is er bezorgdheid.

Wij denken dat behalve investeren in het versterken van de lokale economie, we – in deze context - ook moeten blijven investeren in de ondersteuning van de beschreven groep kwetsbare mensen. Blijven investeren en waar nodig vragen wij de garantie van het bestuur die investeringen te verhogen.

Graag jullie reactie.

Yves Goddeeris
Vooruit Wevelgem